

[Haustrup Clemmensen.]

og derfor vil jeg gerne til slut give udtryk for det konservative folkepartis glæde over, at yderfløjene er blevet svækket i dansk politik i den senere tid. Det gælder både højrefløjen og så udpræget venstrefløjen i dansk politik. Jeg skal ganske afstå fra at komme med sarkastiske bemærkninger i den henseende. Situationen er næsten endnu mere barok, end selv vi andre havde fantasi til at forestille os. Men netop derved skulle socialdemokratiet vel genvinde en mulighed for at føre en mere centrumspræget politik, end vi i den forrige regerings slutperiode var vidne til. Det ville vi i så fald hilse med glæde. Det er vort indtryk, at dansk folkestyre har fungeret bedst og mest realistisk, når centrumspartierne var stærke og yderpartierne svage. Det konservative folkeparti tilsiger sit medarbejderskab i centrum af dansk politik.

Henry Christensen: Igennem foråret og forsommeren foregik der en udvikling i Czekoslovakiet, der tændte håb hos os. Der var i denne udvikling en spire til en optøning af de stadig alt for stivnede fronter, og der var især et håb om, at det kunne lykkes det czekoslovakiske folk efter mange års ufrihed at skabe sig en friere og mere selvstændig stilling. Men al den optimisme og alt det håb, som var knyttet til den udvikling, der var i gang, blev den 21. august groft og ubarmhjertigt gjort til skamme, da de fem Warszawapagtlande med Sovjetunionen i spidsen med deres militær besatte Czekoslovakiet og tvang dette land i knæ, så frihed på ny afløstes af tvang og selvstændighed af underkastelse. Det meste af den øvrige verden har siden da værdigt, men utvetydigt givet sin sorg og fordømmelse til kende og vist det modige czekiske folk sin sympati. Men bortset fra dette er den barske politiske realitet jo, at Czekoslovakiet igen er blevet overladt til sin skæbne — eller rettere den af fremmede magter med vold påtvungne skæbne. Sovjetunionen er blevet en hel verden svar skyldig på spørgsmålet om, hvem der, sådan som den sovjetrussiske regering hævdede, i Czekoslovakiet skulle have opfordret til russisk indgriben. Endnu en gang er verden blevet slået med lammelse ved at erfare, hvor kraftigt erklæringer fra en stormagt i verden kan devaluere.

Men også andre ting står fast. Overfaldet på Czekoslovakiet kunne vel bringes for FN's sikkerhedsråd, og den betydning, dette havde for verdensopinionen, skal jeg ingenlunde undervurdere. Men FN dokumenterede samtidig for alverdens øjne endnu en gang sin totale magtesløshed over for en nødstedt nation, når stormagtsinteresser var impliceret. Jeg tror derfor, vi må gøre det klart endnu en gang, at for at FN kan blive det værn til sikring af fred og frihed for nationerne, som vi tilstræber, kræves der et helt andet indhold i FN, end vi hidtil har kendt. At der i bedste fald er lang vej, kan ingen være i tvivl om, men at Danmark vil støtte en sådan udvikling er også klart.

Vi har samtidig fået anskuelsesundervisning i en del af baggrunden for vore egne sikkerhedspolitiske overvejelser. Det vil, hvad meget allerede tyder på, føre os til mere virkelighedsnære debatter og overvejelser, end der måske tidligere var udsigt til. Selv om vi kan forvente en særlig debat om disse forhold lidt senere i det høje ting, vil jeg dog allerede gerne her præcisere, at venstre under de givne forhold finder, at Danmarks sikkerhedshensyn fortsat tilsiger os medlemskab i den vestlige forsvarsalliance og en nøgtern og realpolitisk vurdering af vor forsvarspolitik. Vi er derfor tilfreds med statsministerens erklæring om, at der ikke i øjeblikkets krise er noget, der tilskynder til ændringer i vort forhold til NATO, samt statsministerens understregning af behovet for, at NATO kan komme til at virke som et politisk instrument i afspændingens tjeneste.

Hvad forsvaret angår, har der i sommerens løb været ført forhandlinger i det forsvarsudvalg, som er nedsat mellem regering og regeringspartierne, og som socialdemokratiet også havde været indbudt til at deltage i, men hvor socialdemokratiet ikke ønskede at være med. I venstre har vi givet tilslutning til den reform, der ligger i principperne om et fællesværn med det formål at søge at øge koordineringen mellem de forskellige forsvarsgrene, og vi har klart givet tilslutning til planerne om en nedsættelse af tjenestetiden fra 14 til 12 måneder. Vi gør det i tillid til forsvarsministerens udtalelser om, at det kan gøres uden forringelse af forsvarrets effektivitet. Det står os klart, at der ikke hertil er knyttet besparelser, men selv om en